

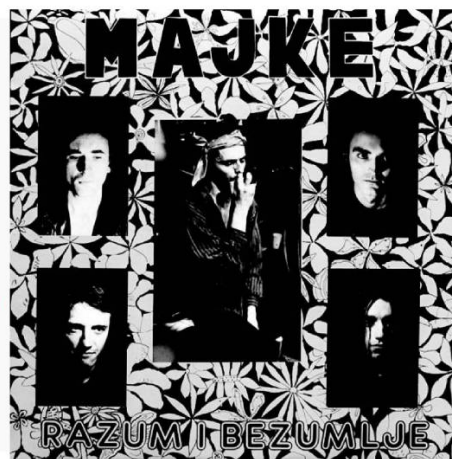
Izgubljeni i nađeni u prijevodu (2. dio) – pjevati na materinjem ili engleskom jeziku?

27/05/2021 — Ilko Čulić

Postaviti Messerschmitt ispred Majki danas izgleda krajnje neobično, ali nekome tko ih je gledao u akciji oko 1989. to je bio vrlo logičan poredak...

Like 23 Share 23

0
Shares

MESSERSCHMITT 'FOXXIN' I MAJKE 'RAZUM I BEZUMLJE'

U zlatno doba domaće diskografije, koja je ostala neokrznuta dubokom jugoslavenskom ekonomskom krizom ranih 1980-ih, kad su se zbog zbog kronične nestašice goriva auta palila tek svaki drugi dan po strogom pravilu par-nepar i kad se trošilo nestvarno mnogo vremena i živaca u dugim redovima za kupnju deficitarnih uvoznih artikala poput kave, deterdženta i banana, tiraže pop i rock bestselera dizale su se u nebo s neviđenom lakoćom.

konstantnoj potražnji za debitantskim albumom **Plavog orkestra** „Soldatski bal“ koji je premašio polumilijunsku tiražu. Čak su i viđeniji domaći rock alternativci s nešto malo diskografskog PR-a u roku od nekoliko mjeseci mogli osvojiti prestižnu zlatnu ploču, pa je mladi i nadobudni sarajevski menadžer **Malcolm Muharem** za prvijenac **Elvisa J. Kurtovicha** „Mitovi i legende o kralju Elvisu“ od ZKP RTVLJ ultimativno tražio i dobio početnu nakladu od 30 000 komada.

AZRA "Your spirit's gone"&"There's too muc...

U bezbrižnoj igri s velikim i još većim brojkama, uz potpuno otvorene prolaze do najslušanijih radijskih i najgledanijih televizijskih emisija, gdje je **Gibonnijev** tinejdžerski bend **Osmi putnik** samo jednim live nastupom u zagrebačkoj Stereoviziji dohvatio status nacionalne *sweet metal* atrakcije, pisanje i snimanje pjesama na stranom jeziku moglo je proizaći jedino iz nekakvog teškog eksperimenta, ili pak iz dokone ekshibicije. Izvan svih kategorija ostao je **Štulićev** neprohodni trostruki album „It Ain’t Like in the Movies At All“ koji je ciljao na nizozemsko tržište, a završio u Diskotonu s rijetko viđenom količinom uskladištenih ploča koje nitko nije tražio.

Kasnih 1980-ih na engleski su se uspješno prešaltali vodeći ljubljanski alter bendovi. U slučaju **Borghesie** i **Laibacha** to je već bila praktična potreba zbog ispunjavanja ugovora s inozemnim izdavačima i sve duljih prekograničnih turneja, dok je kod **Miladojke Youneed** koja je prolazila isključivo na domaćim terenima engleski vokal **Miroslava Lovriča** jednostavno zvučao bolje nego slovenski, a istočno od Kupe ionako ih je dočekivala povisoka jezična barijera.

Prva ploča kojoj je pjevanje na engleskom znatno ograničilo domet bio je samizdat kultnog sarajevskog noise benda **SCH** „During Wartime“. Prije nego što je obolio od šizofernije **Senad Hadžimusić – Teno** pohađao je školu za milicionere, a tamo ga ipak nisu učili engleski pa je album „During Wartime“ samo fragmentarno i to u tekstovima par pjesama na bosanskom jeziku otkrio njegovu zastrašujuće preciznu viziju nadolazeće ratne katastrofe.

Unutar hrvatske nezavisne diskografije, *de facto* osamostaljene još prije države, dvojba – hrvatski ili engleski prvi put je izbila na površinu s antologijskom kompilacijom „Bombardiranje New Yorka“ u izdanju **Zdenka Franjića** i njegovog kućnog labela **Slušaj najglasnije**. Zdena je imao sjajan pregled demo scene pa je u selekciji materijala nepogrešivo piknuo dva najperspektivnija hrvatska underground rock benda prijeratne generacije, pulski **Messerschmitt** i vinkovačke **Majke**.

ZBUNJEN I OŠAMUĆEN - MAJKE (1990)

neobično, ali nekome tko ih je gledao u akciji oko 1989. to je bio vrlo logičan poredak. Messerschmitt je bio bolje usviran i u špici koncerta je već zvučao kao prvoklasan američki garažni bend. No, poredak se zauvijek promijenio čim je ploča „Bombardiranje New Yorka“ ušla u rotaciju alternativno nastrojenih radijskih emisija jer Bare je pjevao „Zbunjen i ošamućen“, a Miro Kusačić „Have a Little Faith in Me“. Kad su 1990. došli do samostalnih albuma Majke su nastavile na hrvatskom, a Messerschmitt na engleskom.

Messerschmitt - Foxxin' (FULL ALBUM) HD

Tridesetak godina kasnije Bare je s Majkama i bez njih bio toliko popularan da je nerado izlazio iz kuće jer su ga na svakom koraku salijetali i znani i neznani, dok bi Miro Kusačić s najnovijom postavom Messerschmitta katkad navratio do Vintagea i odsvirao koncert za stotinjak vjernih zagrebačkih fanova. Izvan Vintagea nije bilo nikakve šanse da ga netko prepozna na ulici. Koliko bi sve oko njega bilo drugačije da je 1990. barem pola albuma „Foxxin’“ snimio na hrvatskom?

Nastavlja se...

Prvi dio feljtona: [Izgubljeni i nađeni u prijevodu \(1. dio\)](#)

Treći dio feljtona: [Izgubljeni i nađeni u prijevodu \(3. dio\) – prednost dvojezičnosti](#)